

<p>فصل دوم</p> <p>درس ششم</p> <p>نقش دولت در اقتصاد</p>	<p>به نام خدا</p> <p>معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش</p> <p>دفتر آموزش متوسطه نظری</p> <p>دبیرخانه راهبری درس اقتصاد</p> <p>تولید شده در استان سیستان و بلوچستان</p>	<p>محتوای نوشتاری</p> <p>کتاب اقتصاد</p> <p>سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰</p>
<p>سوالات درس ششم همراه با پاسخنامه</p>		
<p>۱- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید.</p> <p>(بازی اقتصاد نیازمند یک داور است که به آن دولت می گویند</p> <p>۲-۱) انک ها را نمی توان در دسته ی کالا و خدمات عمومی قرار داد.</p> <p>۳-۱) سازمان استاندارد وظیفه دارد کیفیت یا عدم کیفیت کالاها را تأیید کند.</p> <p>۴-۱) مهمترین نوع مالیات بر دارایی، مالیات برارث است.</p> <p>۵-۱) وظیفه قانونی پرداخت مالیات بر مصرف، بر عهده خریداران محصول هنگام خرید می باشد.</p> <p>۶-۱) عوارض گمرکی و خدماتی با ایجاد شفافیت فرار مالیاتی را کاهش می دهد</p> <p>۷-۱) حقوق و عوارض گمرکی مالیات بر واردات کالاهای مختلف در هر کشور است که تعرفه های گمرکی نیز نام دارد.</p> <p>۸-۱) مبنای مالیات بر درآمد، ثروت مودیان است.</p> <p>۹-۱) مالیات بر دخانیات نوعی مالیات بر مصرف محسوب می شود.</p> <p>۱۰-۱) کالا و خدمات واسطه ای از پرداخت مالیات معاف هستند.</p> <p>۲) جاهای خالی را با کلمات و عبارات مناسب کامل کنید.</p>		

۱-۲) اساس و مبنای مالیات بر دارایی، ..... است.

۲-۲) دولت برای تأمین سطحی از کالاها و خدمات عمومی برای همگان، از مردم ..... می گیرد

۳-۲) حقوق و عوارض گمرکی در واقع مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است که با نام نیز شناخته می شود.

۴-۲) بارزترین نمونه مالیات بر مصرف در ایران، مالیات بر ..... و مالیات بر ..... است.

۵-۲) در مالیات بر ..... کالا و خدمات واسطه ای از پرداخت مالیات معاف می شوند.

۶-۲) مهم ترین منبع درآمدی دولت ها برای تولید کالا و خدمات عمومی ..... است

۷-۲) مالیات بر مصرف نهایتاً به وسیله ..... پرداخت می شود.

۸-۲) مهم ترین نوع مالیات بر دارایی مالیات بر ..... است.

۹-۲) دولت علاوه بر ..... ، مسئول ارائه کالا و خدمات عمومی هم هست.

۱۰-۲) به کالاها و خدماتی که همزمان توسط تعداد زیادی از افراد استفاده می شود ..... گفته میشود

۳) گزینه صحیح را انتخاب کنید.

۱-۳) کدام گزینه با توجه به مهمترین هدف مالیات صحیح نیست؟

الف) مالیات برای تأمین مالی اهداف و پشتیبانی از فعالیت های دولت ضروری است

ب) دولت در شهرها و روستاها از محل مالیات خدماتی چون راه ها، راهنمایی و رانندگی و ... میدهد

ج) درآمد دولت را تا حدی بالا ببرد که عملکرد دولت موثر واقع شود

د) هدف کاهش رفتار یا افزایش رفتار مطلوب از طریق اخذ مالیات است

۳-۲) اولین و مهمترین هدف مالیات چیست؟

الف) کاهش رفتار نامطلوب (ب) تامین امنیت و نظم عمومی

ج) برقراری رفاه عمومی (د) افزایش درآمد دولت

۳-۳) کدام مورد عنوان مالیات چند مرحله ای را به خود اختصاص داده است ؟

الف) مالیات مستقیم (ب) مالیات بر مصرف (ج) مالیات بر ارزش افزوده (د) عوارض گمرکی

۳-۴) مهمترین مالیات بر دارایی ..... است. الف

الف) مالیات بر ارث (ب) مالیات بر مشاغل (ج) مالیات بر ثروت (د) مالیات بر حقوق

۳-۵) مهمترین مالیات بر درآمد مالیات بر ..... است.

الف) ارث (ب) ملک (ج) مصرف (د) درآمد اشخاص

۳-۶) کدام دسته از کالاها و خدمات زیر مربوط به کالا یا خدمات عمومی نیست؟

الف) اورژانس - پل - سینما (ب) پلیس - معادن - بانک

ج) جاده ها - پل ها - آتش نشانی (د) پارک - اینترنت - بزرگراه ها

۴) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۴_۱) اساس و مبنای مالیات بر دارایی، چیست؟

۴_۲) مؤدی مالیاتی به چه معناست؟

۴_۳) برای مالیات بر درآمد دو مثال ذکر کنید؟

۴_۴) در مالیات بر ارزش افزوده، کدام کالاها و خدمات از پرداخت مالیات معاف می شوند؟

۴_۵) مهم ترین انواع مالیات های غیرمستقیم که در کشور ما اجرا و اعمال می شوند را نام ببرید؟

۴_۶) عوارض مالیات بر مشروبات غیرالکلی ماشینی و مالیات بر دخانیات، جزء کدام دسته از مالیات هاست؟

۴_۷) چرا در مالیات بر ارزش افزوده از مالیات ستانی مضاعف جلوگیری می کند؟

۴_۸) چرا درآمدهای دولت از محل فروش دارایی های تجدیدناپذیری مانند نفت و گاز، درآمدی پایدار نیست؟

۴-۹) هدف دولت از گرفتن مالیات غیرمستقیم مانند حقوق و عوارض گمرکی چیست؟

۴-۱۰) مالیات های مستقیم به چند دسته تقسیم می شوند؟

۴-۱۱) مالیات ها به طور کلی به چند دسته تقسیم می شود؟

۴-۱۲) دو مورد از کالاها و خدمات عمومی را نام ببرید

۴-۱۳) وظایف دولت در عرصه اقتصاد را نام ببرید.

۴-۱۴) ابزارها و منابع تأمین مالی دولت را نام ببرید؟

۴-۱۵) حقوق و عوارض گمرکی تابع چیست؟

۵) سوالات تشریحی

۵-۱) فعالیت هایی که سبب بهبود عملکرد بازار میشوند را بنویسید؟

۵-۲) اهداف دولت از وضع و اجرای قوانین و مقررات را بنویسید؟

۵-۳) «دولت با تعریف و اجرای حقوق مالکیت، امنیت خرید و فروش و مبادلات را بهبود می بخشد.» این جمله به چه معناست؟

۵-۴) چگونه دولت با حمایت از حقوق مالکیت و اجرای قراردادها سبب بهبود عملکرد بازار می شود؟

۵-۵) اهداف دولت از گرفتن مالیات را بنویسید؟

۵-۶) گرفتن مالیات از کالا و خدمات زیر چه اثری میتواند بر مصرف آنها داشته باشد؟ توضیح دهید.

الف) مالیات بر چوبک های غذاخوری چینی

ب) مالیات بر سوخت های آلاینده مانند بنزین و گازوئیل

ج) مالیات بر مصرف کیسه های پلاستیکی

د) مالیات بر مصرف محصولات تنباکویی از جمله سیگار

۵-۷) نقش دولت را در بهبود عملکرد بازار با وضع قوانین و مقررات توضیح دهید؟
موجب امنیت و آسودگی خاطر مصرف کننده و عملکرد بهتر بازار شوند

۸-۵) منظور از کالای عمومی چیست؟

به کالا و خدماتی که توسط افراد زیادی می تواند هم زمان استفاده شود و شما نمی توانید مردم را از استفاده آن محروم سازید، کالای عمومی گفته می شود

۹-۵) تفاوت مالیات مستقیم با مالیات غیرمستقیم در چیست؟

۱۰-۵) مهمترین نوع مالیات بردارایی چیست؟

۱۱-۵) منظور از مالیات برارث چیست؟ توضیح دهید.

۵-۱۲) حقوق و عوارض گمرکی را بعنوان یکی از مالیات های غیرمستقیم توضیح دهید.

۱۳-۵) مالیات غیرمستقیم حقوق و عوارض گمرکی، براساس چه مواردی تعیین و دریافت می شود؟

۵-۱۴) مالیات بر مصرف چگونه مالیاتی است؟ توضیح دهید.

۵-۱۵) منظور از مالیات بر ارزش افزوده چیست؟

۱۶-۵) مالیات بر ارزش افزوده، چگونه فرار مالیاتی را کاهش می دهد؟ توضیح دهید

۱۷-۵) مزایای مالیات بر ارزش افزوده را بنویسید؟

۱۸-۵) بخش زیادی از درآمدهای دولت از محل فروش داراییهای تجدیدناپذیری مانند نفت و گاز تأمین شده است این امر چه مشکلاتی را به دنبال می آورد؟

۵-۱۹) منظور از اینکه دولت سالیانه بخشی از درآمد مورد نیاز خود را از طریق ایجاد بدهی تأمین می کند چیست؟

۲۰-۵) جایگاه دولت در جریان چرخه درآمدی را توضیح دهید ؟

پاسخ سوالات درس ۶

۱- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

۱-۱ ص

۱-۲ ص

۱-۳ ص

۱-۴ غ

۱-۵ غ

۱-۶ غ

۱-۷ غ

۱-۸ غ

۱-۹ ص

۱-۱۰ ص

۲) جاه‌های خالی را با کلمات و عبارات مناسب کامل کنید.

۱-۲ ثروت مؤدی

۲-۲ مالیات

۳-۲ «تعرفه های گمرکی»

۴-۲ مشروبات غیرالکلی ماشینی - دخانیات

۲-۵ ارزش افزوده

۲-۶ مالیات

۲_۷ مصرف کننده نهایی

۲_۸ ارث

۲_۹) وظایف نظارتی

۱۰_۲) کالای عمومی

۳) گزینه صحیح را انتخاب کنید.

د (۳-۱)

د (۲-۳)

ج (۳-۳)

الف (۳-۴)

د (۳-۵)

ب (۳-۶)

۴) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۴_۱) (ثروت مؤدی)

۴_۲) پرداخت کننده مالیات

۴_۳) مالیات بر حقوق - مالیات بر درآمد املاک

۴_۴) کالا و خدمات واسطه ای

۴_۵) گمرکی و خدماتی - مالیات بر مصرف - مالیات بر ارزش افزوده

۴_۶) مالیات بر مصرف

۴_۷) زیرا مالیات پرداخت شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش تولید کننده ی بعدی کسر می شود

۴_۸) زیرا با قیمت نفت در آمدنیز نوسان می کند و قابل تحریم هم است

۴-۹) الف) درآمدزایی دولت ها   ب) حمایت از صنایع داخلی

۴-۱۰) ۱-دستة مالیات بر دارایی ۲- مالیات بر درآمد

۴-۱۱) ۱- مالیات مستقیم ۲- مالیات غیرمستقیم

۴-۱۲) معادن ، ماهی دریا، خیابان، بوستان، تیرهای چراغ برق، پل ها، آتش نشانی ، پلیس و...

۴-۱۳) الف) بهبود عملکرد بازار ب) ارائه کالا و خدمات عمومی

۴-۱۴) الف) مالیات ها ب) فروش دارایی های ملی مثل نفت ج) استقراض دولت از مردم

۴-۱۵) تابع سیاست های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند

۵) سوالات تشریحی

۵-۱) تسهیل و تشویق مبادلات، منفعت خریدار و فروشنده، جلوگیری از آسیب به مبادلات، جلوگیری از تصرف دارایی دیگران، حمایت از حقوق مالکیت افراد، تضمین مبادلات و کیفیت محصولات مورد مبادله

۵-۲) الف) سبب تسهیل و تشویق مبادلاتی می شود که به نفع خریداران و فروشندگان است.

ب) جلوگیری میکند از بروز شرایطی که به مبادلات خریداران و فروشندگان آسیب می زند .

۵-۳) دولت اجازه نمی دهد تا زمانی که فروشنده اثبات نکند که مالک واقعی چیزی است، آن را بفروشد

۴-۵) دولت با اجرای قراردادهای و حمایت از حقوق افراد سبب می شود که حقوق یکدیگر را افراد پایمال نکنند در این حالت دولت مانند یک داور عمل می کند و با تعریف و اجرای حقوق مالکیت ، امنیت خرید و فروش و مبادلات را تامین می کند

۵-۵) ۱- افزایش درآمد برای تأمین مالی اهداف و پشتیبانی از فعالیتهای دولت مانند امنیت، دفاع، آموزش

۲- کاهش فعالیت های نامناسب و تشویق فعالیت های مطلوب

۵-۶) الف) مالیات در چین، قیمت چوبک های غذاخوری را افزایش داد، بسیاری از مصرف کنندگان، عادت خود را تغییر دادند و به جای این چوبک ها از قاشق استفاده کردند و لذا باعث کاهش قطع درختان جنگلی شد.

ب) این مالیات می تواند به کاهش مصرف سوخت شده و در نتیجه کاهش آلودگی هوا و

ج) این مالیات می تواند به کاهش مصرف آن ها و در نتیجه کاهش آلودگی محیط زیست شود.

د) سیگار برای سلامت انسان مضر است، لذا این مالیات می تواند به کاهش مصرف آن و در نتیجه افزایش سلامتی جامعه کمک نماید

۵-۷) دولت با وضع قوانین و مقرراتی سعی می کند تا اطلاعات و آگاهی های لازم که در اختیار افراد قرار می گیرد را ضمانت کند تا بتوانند آنها با امنیت بیشتری مبادله کنند.

مثلا مالکان کسب و کار باید با فعالیتهایی مانند:

۱-انجام آزمایشات لازم و اخذ گواهی معتبر برای عرضه محصولات به بازار (شرکتهای غذایی و دارویی

۲-دارا بودن صلاحیت های لازم شغلی برای ورود افراد به مشاغل مختلف

۳-تایید کیفیت یا عدم کیفیت محصولات (که از وظایف سازمان استاندارد است)

موجب امنیت و آسودگی خاطر مصرف کننده و عملکرد بهتر بازار شوند

۸-۵) به کالا و خدماتی که توسط افراد زیادی می تواند هم زمان استفاده شود و شما نمی توانید مردم را از استفاده آن محروم سازید، کالای عمومی گفته می شود

۹-۵) تفاوت این دونوع مالیات در این است که در مالیات مستقیم مبلغی به عنوان مالیات دریافت می شود ولی در مالیات غیرمستقیم، مالیات بصورت بخشی از قیمت کالا از مشتری گرفته می شود.

۱۰-۵) مهم ترین نوع مالیات بر دارایی، مالیات بر ارث است که از اموال و دارایی های باقی مانده شخص فوت شده، دریافت می شود. در واقع زمانی که اموال شخص متوفی قرار است به وراث او منتقل شود، دولت از دارایی و ثروت در حال انتقال مالیات می گیرد.

۱۱-۵) این نوع مالیات مهم ترین نوع مالیات بر دارایی، می باشد که از اموال و دارایی های باقی مانده شخص فوت شده، دریافت می شود. در واقع زمانی که اموال شخص فوت شده به وراث او منتقل شود، دولت از دارایی و ثروت در حال انتقال درصدی را به عنوان مالیات می گیرد.

۵-۱۲) حقوق و عوارض گمرکی در واقع مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است که با نام «تعرفه های گمرکی» نیز شناخته می شود. این نوع از مالیات ها، تابع سیاست های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند و به جز اینکه یکی از راه های درآمدزایی دولت ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می

شوند. این دسته از مالیات ها ممکن است براساس قیمت و ارزش کالاها یا براساس ویژگی ها و مشخصات آنها (مانند حجم، وزن و...) تعیین و دریافت شوند.

۱۳-۵) این دسته از مالیات ها ممکن است براساس قیمت و ارزش کالاها یا براساس ویژگی ها و مشخصات آنها (مانند حجم، وزن و...) تعیین و دریافت شوند.

۱۴-۵) مالیات بر مصرف مالیاتی است که مصرف کنندگان کالاهای خاص در زمان خرید آن کالا (به همراه قیمت کالا) پرداخت می کنند. به این ترتیب هر کس که میزان بیشتری از آن کالا مصرف کند، در نهایت مالیات بیشتری نیز پرداخت می کند. این مالیات نهایتاً به وسیله مصرف کننده نهایی پرداخت می شود، اما وظیفه قانونی پرداخت آن به دولت به عهده تولیدکنندگان و فروشندگان است

۱۵-۵) منظور از مالیات بر ارزش افزوده، مالیاتی است که از تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره ای مشخص گرفته می شود. این نوع مالیات چند مرحله ای است و در هر یک از مراحل تولید و تکمیل تا مصرف نهایی بر حسب ارزش افزوده گرفته می شود.

۱۶-۵) مالیات بر ارزش افزوده با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می دهد و از مالیات ستانی مضاعف جلوگیری می کند؛ چراکه مالیات پرداخت شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می شود. به عبارت دیگر کالا و خدمات واسطه ای از پرداخت مالیات معاف می شوند

۱۷-۵) الف) شفافیت مالیاتی بیشتر می شود ب) انگیزه فرار مالیاتی کمتر می شود ج) از مالیات گیری مضاعف پرهیز می شود

۱۸-۵) اینگونه درآمدها درآمدی پایدار نیستند و درآمد آنها با قیمت نفت در حال نوسان است در نتیجه با افزایش یا کاهش قیمت نفت درآمدها کشورها هم کم و زیاد می شود و دیگر این که اینگونه منابع قابل تحریم هستند و مهم تر اینکه فروش این دارایی ها نه تنها به ما بلکه به نسل های بعدی هم مربوط می شود زیرا: دارایی مثل نفت یا گاز تجدید پذیر نیستند

۱۹-۵) یعنی از مردم قرض می‌گیرد یا آنها را در طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های دولت شریک می‌کند و از محل سود این طرح‌ها سودی بین آنها تقسیم می‌کند

۲۰-۵) دولت، خریداری مهم در بازارهای عوامل تولید و بازار کالا و خدمات است و با مالیاتی که از خانوارها و بنگاهها و شرکت‌ها می‌گیرد درآمد کسب کرده و این درآمد را صرف تأمین هزینه‌های خود می‌کند.